

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Thierry I.**, zastoupeného Asociací pro právní otázky imigrace, o.s., IČ 26555191, se sídlem v Praze 2, Moravská 9, proti žalované **Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie** v Praze Ruzyni, Aviatická 1050/16, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 1.6.2010, č.j.: CPR-1639-24/PŘ-2010-004112

t a k t o :

I. Žalobci se p ř i z n á v á osvobození od placení soudních poplatků a záloh pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 1.6.2010, č.j.: CPR-1639-24/PŘ-2010-004112, vedenému u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 11 A 159/2010.

II. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie v Praze - Ruzyni, ze dne 1.6.2010, č.j.: CPR-1639-24/PŘ-2010-004112, s e z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále též žalovaného správního úřadu), ze dne 1.6.2010, jímž žalovaný správní úřad rozhodl o zajištění cizince za účelem předání podle mezinárodní smlouvy. Předmětnou mezinárodní smlouvou správní úřad mýlně readmisní dohodu, uzavřenou mezi Evropským společenstvím a Ruskou

federací, publikovanou v Úředním věstníku EU dne 17.5.2007 pod značkou L 129/40. Téhož dne byl žalobce umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé - Jezové.

Žalobce v podané žalobě namítl, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech. Žalobce se domnívá, že žalovaný vydáním napadeného rozhodnutí porušil ustanovení článku 5 odst.1 písm.f) Evropské úmluvy o lidských právech, podle kterého nikdo nesmí být zbaven svobody kromě případů, pokud se tak stane v souladu s řízením, stanoveným zákonem. Zde žalobce zmínil bod pod písmenem f), týkající se zákonného zatčení nebo jiného zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

Žalobce porušení uvedeného právního ustanovení shledal jednak v tom, že znění uvedené Úmluvy podmiňuje zajištění cizince okolností, že proti němu probíhá řízení o vyhoštění či o předání. Pojem „řízení“ pak implikuje existenci určitého právem upraveného postupu, jehož se osoba, o jejíchž právech a povinnostech je rozhodováno, účastní a ve kterém disponuje alespoň základními procesními právy. Žádné řízení o předání podle readmisní dohody do Ruské federace podle názoru žalobce aktuálně neprobíhalo, takové řízení ani zákon o pobytu cizinců ani jiný obecně závazný právní předpis nepředpokládá. Žalobce má proto za to, že jeho zajištění podle ustanovení § 129 odst.1 zákona o pobytu cizinců nelze považovat za zbavení svobody osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění a je proto neslučitelné s článkem 5 odst.1 citované Úmluvy.

Za druhý důvod tvrzené nezákonnosti žalobce označil skutečnost, že k zajištění došlo i přesto, že před vydáním napadeného rozhodnutí se žalovaný správní úřad dvakrát pokusil o jeho předání do Ruské federace, vždy však neúspěšně. Žalobce poukázal na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Agnissan versus Dánsko ze dne 4.10.2001, č. 39964/98, kde tento soud uvedl, že tam, kde orgány státu si jsou vědomy, že příkaz k vyhoštění nemůže být vykonán, zbavení svobody nemůže být dále považováno za zbavení svobody osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění. Žalobce má za to, že takový je i jeho případ. Dva neúspěšné pokusy o předání do Ruské federace podle jeho názoru dostatečně svědčí o tom, že jeho navrácení do této země není možné z důvodu neochoty místních orgánů jej přijmout. Z napadeného rozhodnutí o zajištění přitom není zřejmé, že v momentě jeho vydání se právní situace žalobce nebo okolnosti případu změnily takovým způsobem, že v jejich světle by se realizace předání mohla nově jevit jako uskutečnitelná. V době podání žaloby nic nenásvědčovalo tomu, že realizace předání cizince do Ruské federace reálně proběhne a podle žalobce tak účel zajištění, kterým je předání podle mezinárodní smlouvy, je od jeho počátku nerealizovatelný a zbavení svobody cizince na základě napadeného rozhodnutí je rovněž neslučitelné s článkem 5 odst.1 Úmluvy.

Z obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu k podané žalobě ze dne 20.12.2011 vyplývá, že podle názoru žalovaného podmínky pro zajištění podle ustanovení § 129 zákona o pobytu cizinců byly nepochybně naplněny. Žalobce se na území České republiky dopustil protiprávního jednání jednak tím, že se dne 24.5.2010 v 6.30 hodin policistům na letišti v Praze - Ruzyni úmyslně prokázal padělkem pobytového povolení Francouzské republiky a dále se dopustil protiprávního jednání tím, že pobýval na území České republiky v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha - Ruzyně bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn a bez platného oprávnění k pobytu. Za toto jednání mu bylo správním rozhodnutím uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na dva roky. Tím, že cizinec dne 24.5.2010 neoprávněně vstoupil na území České republiky přímo z území Ruské federace, naplnil svým jednáním podmínky

pro jeho předání podle mezinárodní smlouvy - Dohody mezi Evropským společenstvím a Ruskou federací o předávání a zpětném přebírání osob. Nad rámec výše uvedeného žalovaný správní úřad uvedl, že dne 19.10.2010 byl na základě usnesení Okresního soudu v Mladé Boleslavi č.j. 11 C 236/2010-35, cizinec propuštěn ze zajištění.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 24.5.2010 v 6.30 hodin se při hraniční kontrole na mezinárodním letišti Praha - Ruzyně žalobce prokázal policistům Inspektorátu cizinecké policie letiště Praha Ruzyně cestovním pasem Konžské demokratické republiky, znějícím na jméno Thierry I., ve kterém je na straně 5 vlepeno vízum Ruské federace s dobou platnosti od 25.4.2010 do 24.5.2010. Zároveň cizinec policistům předložil padělek průkazu povolení k pobytu ve Francii č. 9400112792, znění na jeho jméno.

Specialisty Inspektorátu cizinecké policie na vyhodnocování cestovních dokladů bylo vypracováno odborné posouzení pravosti předložených dokladů, z něhož jednoznačně vyplývá, že cestovní pas cizince je pravý, avšak průkaz k povolení k pobytu ve Francii je totální padělek. Dalším šetřením bylo zjištěno, že cizinec do České republiky přicestoval dne 24.5.2010 v 6.00 hodin ráno z Rostova linkou OK 915 a téhož dne v 19.55 hodin měl v úmyslu pokračovat po Paříži linkou OK 762. Lustracemi v dostupných evidencích policie bylo zjištěno, že vízum nebo platné povolení k pobytu, které by cizince opravňovalo ve vstupu a pobytu na území České republiky, nikdy vydáno nebylo. Správní úřad došel k závěru, že na území České republiky v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha - Ruzyně pobýval žalobce bez víza a bez platného oprávnění k pobytu, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn. Jelikož neoprávněně vstoupil na území České republiky přímo z území Ruské federace, naplnil svým jednáním podmínky pro jeho předání podle mezinárodní smlouvy a z tohoto důvodu byl žalobou napadeným rozhodnutím dne 24.5.2010 zajištěn podle zákona o policii.

Ze spisu dále vyplývá, že žalobci bylo rozhodnutím policie ze dne 24.5.2010 příkazem na místě uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba na dva roky, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky.

Dne 25.5.2010 byl cizinec předán leteckému dopravci České aerolinie a.s., který cizince téhož dne přepravil z Prahy zpět do Rostova, avšak později téhož dne 25.5.2010 dopravce oznámil, že na základě pokynu policie cizince přepraví zpět linkou OK 914 do Rostova. Předání cizince se nepodařilo letecké společnosti realizovat, proto bylo dne 1.6.2010 žalobci předáno rozhodnutí o zajištění podle ustanovení § 129 odst.1 a zároveň byla podána žádost příslušným orgánům Ruské federace o převzetí žalobce na území tohoto státu na základě citované dohody. Dne 1.6.2010 byl cizinec umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé - Jezové.

Dne 16.7.2010 byla zástupci cizince doručena písemná informace o tom, že dne 7.7.2010 Evropský soud pro lidská práva se sídlem ve Štrasburku rozhodl o předběžném opatření podle článku 39 jednacího řádu tohoto soudu, kterým zakázal České republice vyhostit žalobce do země původu, tj. do Demokratické republiky Kongo.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a včetně řízení, které mu předcházelo z hlediska žalobních bodů, uplatněných v podané žalobě, přičemž podle ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s. vycházel při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního úřadu. Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobce, jeho zástupce i žalovaný správní úřad souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu soud o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval (ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního úřadu, jímž rozhodl o zajištění cizince za účelem předání podle mezinárodní smlouvy - readmisní dohody, uzavřené mezi Evropským společenstvím a Ruskou federací.

Podle ustanovení § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, platného v době rozhodování žalovaného správního úřadu, je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění nebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto, je-li nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména je-li zjištěno, že cizinec se a) dopustil jednání uvedeného v § 119 odst. 1 písm. a) nebo b) bodu 6 nebo 7, b) je evidován v evidenci nežádoucích osob nebo c) je nežádoucí osobou zařazenou do informačního systému smluvních států Evropské unie.

Podle uvedeného právního ustanovení policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince i v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.

Soud neshledal důvodnou žalobní námitku, v níž žalobce namítal porušení článku 5 odstavec 1 písmeno f/ Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobce porušení uvedeného právního ustanovení shledal jednak v tom, že znění uvedené Úmluvy podmiňuje zajištění cizince okolností, že proti němu probíhá řízení o vyhoštění či o předání. Pojem „řízení“ pak implikuje existenci určitého právem upraveného postupu, jehož se osoba, o jejíchž právech a povinnostech je rozhodováno, účastní a ve kterém disponuje alespoň základními procesními právy. Z obsahu předloženého spisového materiálu správního úřadu je zřejmé, že rozhodnutím ze dne 24.5.2010, č.j.: CPR-1639-12/PŘ-2010-004112, bylo žalobci příslušným správním úřadem uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba dvou let, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky. Uvedená skutečnost podle názoru soudu způsobuje, že následný postup, kdy správní úřad realizoval jednotlivé kroky ve věci předání žalobce podle readmisní dohody do Ruské federace právě na základě vydaného a pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění, je zcela v souladu s právní úpravou článku 5 odstavec 1 citované Úmluvy, podle kterého nikdo nesmí být zbaven svobody právě kromě těch případů, kdy správní úřad rozhoduje o zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání. Zužující výklad žalobce, uvedený v podané žalobě, neodráží podle názoru městského soudu skutečný smysl a obsah této právní úpravy, neboť si nelze dosti dobře představit situaci, kdy cizinec, jemuž bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění, by nemohl být – za

současného splnění dalších, právními předpisy výslovně stanovených podmínek – dočasně omezen na osobní svobody do doby realizace správního vyhoštění pouze s odkazem na to, že aktuálně neprobíhá žádné konkrétní správní řízení, ale jsou řešeny administrativní podrobnosti ohledně zabezpečení realizace vyhoštění či předání/vrácení cizince do jiného státu.

Důvodnou shledal naopak městský soud druhou žalobní námitku podané žaloby, ve které žalobce namítal, že k zajištění jeho osoby došlo, přestože před vydáním napadeného rozhodnutí se žalovaný správní úřad dvakrát neúspěšně pokusil o jeho předání do Ruské federace. Otázka faktické možnosti vykonatelnosti příkazu k vyhoštění nebyla v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vůbec posuzována. Žalobce z tohoto důvodu oprávněně namítal, že jeho navrácení do Ruské federace není možné z důvodu neochoty místních orgánů jej přijmout.

K uvedenému závěru podle názoru Městského soudu v Praze přistupují ještě další skutečnosti. Jak vyplývá z usnesení Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 19.10.2010, č.j.: 11 C 236/2010 – 35, žalobce byl tímto rozhodnutím propuštěn ze zajištění poté, co bylo zjištěno, že dne 7.7.2010 Evropský soud pro lidská práva se sídlem ve Štrasburku rozhodl o předběžném opatření podle článku 39 jednacího řádu tohoto soudu, kterým zakázal České republice vyhostit žalobce do země původu, tj. do Demokratické republiky Kongo a zároveň též den byl ředitelem služby cizinecké policie vydán pokyn, že žalobce až do odvolání nesmí být předán zpět do Ruské federace v rámci readmisního řízení. Byť obě tyto skutečnosti nastaly až po dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, je zřejmé, že správní úřad se měl před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí zabývat otázkou, z jakých konkrétních skutkových či právních důvodů nebylo možno podvkráté realizovat žalobcovo vydání do Ruské federace a zda vůbec je toto vydání, které bylo v napadeném rozhodnutí označeno jako výlučný důvod zajištění cizince, možno realizovat. Tím, že žalovaný správní úřad se v posuzované věci uvedenými okolnostmi v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí nezabýval, zatížil napadené rozhodnutí vadou, která mohla mít za následek vydání nesprávného a nezákonného rozhodnutí.

Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl Městský soud v Praze k závěru, že v daném případě byla žaloba podána zčásti důvodně a proto žalobou napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil podle ustanovení § 78 odstavec 1 s.ř.s, přičemž zároveň vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (ustanovení § 78 odstavec 4 s.ř.s.). Žalovaný správní úřad je v dalším řízení vázán právním názorem, vysloveného Městským soudem v Praze ve zrušujícím rozsudku (ustanovení § 78 odstavec 5 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanoveními § 60 odst.1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému správnímu úřadu. V posuzované věci nevyplývá z obsahu spisového materiálu, že žalobci vznikly konkrétní prokazatelné náklady řízení, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle výsledku řízení.

Společně se žalobou proti rozhodnutí správního orgánu požádal žalobce o přiznání osvobození od placení soudních poplatků a záloh, přičemž svou žádost odůvodnil nedostatkem finančních prostředků, neboť po svém zajištění pobývá v Zařízení pro zajištění cizinců a nemá žádný zdroj finančních příjmů.

Vzhledem k tomu, že žaloba byla podána v době, kdy zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, nepřiznával žalobcům v obdobném právním postavení jako byl žalobce

v posuzované věci osvobození od placení soudních poplatků, vyzval soud žalobce k prokázání svých osobních, rodinných a majetkových poměrů a zjistil, že žalobce nemá příjmy z pracovněprávního vztahu, z podnikání ani z hmotného a sociálního zabezpečení, nemá ani žádný osobní majetek..

Soudní řád správní podmínky přiznání osvobození od placení soudních poplatků a záloh pro řízení upravuje v ustanovení § 35 odstavec 8 s.ř.s., proto soud posuzoval žádost žalobce s ohledem na splnění předpokladů pro osvobození, jimiž jsou především zjištěné nebo alespoň osvědčené poměry účastníka. Z podkladů předložených žalobcem soud dovodil, že u žalobce jsou splněny předpoklady pro přiznání osvobození od placení soudních poplatků a záloh pro toto řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23.ledna 2012

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu